

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Két flaskó.

Minden kicsinyes káröröm nélkül, sőt mély és őszinte sajnáttal konstata-
lunk, hogy Zombor város és Bács-
bodrog vármegye közéletének ezidő
szerint irányadó faktorait, társadalmi
téren, két súlyos szimptomatikus kudarc
érte a napokban.

Az egyik a *kaszinóbálnak*, a má-
sik a *képkiallítás megnyitó ünnepélyé-
nek* szomorú fiaskója; amely társadalmi
események iránt feltűnő *közömbösséget*,
sőt — bizvást elmondhatjuk — *rideg
tartózkodást* tanúsított a közönség.

A kaszinóbálnak — melynek *vél-
nökeként* a főispán szerepelt — der-
mesztő módon szembeszökő volt a rész-
vétlenség a férfivilág részéről; majd-
nem egészen hiányzott a mulató elem
és szinte temetői hangulat uralkodott.
A képkiallítás megnyitó ünnepélyén pe-
dig — amely a város két fejének: *a
polgármesternek és a főispánnak égjé-
sége* alatt ment végbe — kongott a terem
az ürességtől. Az intelligens osztály 90
százaléka otthon maradt, mintha tün-
netni akart volna a távollétével.

A főispánon meg is látszott a *meg-
döbbenés*; és mi őszinte részvételt vol-
tunk iránta; mert végre is az ő jó-
akarátán nem múlt semmi. Ő készség-
gel oda adta a nevét, előzékenyen és
bizonyára szívesen exponálta magát.
Igazán nem tehet róla, hogy intenciói
hajótörést szenvedtek a publikum ma-
gatartásán. Igaz, hogy ami külön a kép-
kiállítás megnyitó ünnepélyének fiaskóját
illeti, abban bizonyára némi része volt
az ott szintén szerepet vívő *polgár-
mester általános népszerűtlenségének* is;
de tagadhatatlan, hogy ez a kudarc
egyszermind a *főispán személyes pres-
tízsének* is hangosan szóló *szegénységi
bizonyítványa*.

Sajnálkozásunk azonban nem a
főispán személyének szól; hanem ab-
ból a tudatból fakad, hogy ez a kettős
fiaskó a zombori társadalom lelki de-
zoláltságára, általános elkedvetlenedé-
sére, apathiájára és a kedélyek nyo-
mottságára mutat.

Meg vagyunk azonban győződve
és megnyugtatósunkra szolgál, hogy ez
csak *átmeneti* jelenség. Mert a közel

mult igazolta, hogy a zombori közön-
ség lelkéből nem röpített el a hangu-
latosság és a híres bácskai jókedv;
valamint nem hiányzik a fogékonyság
sem a magasabb szellemi élvezetek, a
művészeti dolgok és kulturális esemé-
nyek iránt. Hiszen nem régebben még
zajos és kedélyes mulatságok színhelye
volt ez a város; s néhány év előtt,
mikor a Fernbach-rezsim alatt képkial-
lítást rendezett itt a „*Nemzeti Szalon*”,
annak a kiállításnak a megnyitási ünne-
pélye országgraszoló *kulturális mani-
festáció* volt, mert *egész Zombor* szinte
mámoros örömmel és majdnem az ex-
tázisig emelkedett hangulatban résztvett
benne, s a kiállítás egész ideje alatt a
kiállítási helyiség valóságos találkozó
helye volt az előkelő társaságnak és a
műbarátok egymással vetélkedve úgy
vásárolták a képeket, mintha ingyen
adták volna.

Nos, a most tapasztalt, s megdöb-
bentően feltűnő hangulatváltozásnak bi-
zonyára mélyen fekvő lélektani okai
vannak. És aligha csalódunk, ha a
visszahúzódnak és apathikus hangu-

TÁRCA.

Délamerikai emlékek!

Irta: B. B. J.

(Folytatás.)

A nép műveltségéről.

A nép értelmisége és műveltségi foka a
lehető legalacsonyabb színvonalon áll. A mai
generáció már inkább művelődik, mert egyrészt
az állam is létesített iskolákat, másrészt pedig
mindinkább többet érintkeznek az idegenekkel,
így a civilizációval, és ha öntudatlanul is, de
reájuk ragad egy kis műveltség.

San Juan provinciájának egyik helyiségé-
ben, Alfalfában, mely község már az Andes-
hegységben fekszik, a következő érdekes jele-
net történt velem.

Chilibe akartam átmenni egy társam kísé-
retében, de még a nyár nem köszöntött be
a hegységben, átkelni még lehetetlen volt, tehát
kényszerítve voltunk ezen utolsó kis községben
egy pár hetet vesztegetni. Egy bennszülött
házikójában részesültünk a legszívesebb ven-
dégszeretben.

Egy kis földből épült gúnyhó előtt voltunk.
Ez azonban már nem lepett meg minket, mert

egész Mendóza, San Juan, Catamarca provin-
ciákban, még a legdíszebb épületek, temp-
lomok is vert falból épülnek. Ennek magya-
rázatát megtaláljuk abban, hogy a cordillera
de los Andes hegység környékén nagyon gya-
koriak az erős földrengések. A hegységben
töltött 7 hónap alatt tapasztaltam, hogy körül-
belül minden hétre 2 nagyobb földrengés szá-
mitható. Az építkezés földből nagyon olcsó,
tehát ha össze is dül, nem oly nagy kár,
amellyel még az az előnye, hogy hamar elké-
szül és rögtön lakható. — A bennszülött kül-
ömbben is csak a rossz idő elől menekül a
házba. Ha csak némileg megengedi az időjárás,
éjjelt, nappalt kint tölt a szabadban, ágya-
kat persze nem ősmennek. Egy vagy két szá-
rított marhabőrt teritnek le a ház előtt a
földre, arra helyezik el nyeregpokrócaikat és a
nyerget fejvankosnak használva, így élvezik az
igazak álmát. — A hegységben való tartózkodásom
alatt persze nekem sem volt alkalmam,
más nyugvó helyre szert tenni. Mikor ismét
először ágyba jutottam jól emlékszem, nem
tudtam helyemet találni, félve hogy minden
mozdulattal kiesem.

Érkezésünk másnapján eljöttek a szoms-
zédok, rokonok, ősmerecsők, hogy üdvözölje-
nek bennünket. Hoztak is ki csirkét, ki bá-
rányt, tojást stb. apróságot, nehogy házínépünk
szegénysége folytán, hiányt szenvedjünk. Az

ősmerecsés hevében, elővettem egynehány
nálam lévő fényképet, többek között egyet,
ahol menyasszonyommal együtt le vagyok véve.
Megmagyaráztam barátaimnak, hogy kiket ábrá-
zol a kép. Nagy kíváncsian körülállották a
háziurat, ki bámulva nézte a képet minden
oldalról, időközben tetszésének fejbolintással
adva kifejezést. Nagysokára, alapos vizsgálat
után, így szólt hozzám: szépnek, szép. De már
most azt mondja meg nekem az úr, melyik
maga, és melyik a menyasszonya? Szegény-
nek nem volt anyi képzelő tehetsége, hogy
a fényképen a nőt a férfitől megtudta volna
külömböztetni.

Orvosnak való kineveztetésem.

Itt történt, hogy háziasszonyom elárulta
a látogatóknak, hogy nálam pirulákat látott.
Volt tudniillik egy kis házipatikám és csoma-
golás közben valahogy megláthatta a Korányi
Imre patikájában készült, dr. Jóska-féle chinin
labdacsokat. Azután itélve, hogy ők orvosságot
csakis pildora, azaz pirula alakjában ősmennek,
és minden ami pildora az orvosság is, reám
sütötték, hogy orvos vagyok. Eleinte kissé
szabadkozta a reám oktrojált tudomány ellen,
de társam, ki már jobban ősmerte a nép
eszejárását, csakhamar megmagyarázta, hogy
jobb lesz belenyugodni a sorsba, mint ellen-
szegülni, mert esetleg azt gondolhatnák, hogy
nem akarok bajukon segíteni, rosszakarójuk

lának pszichológiai okait a *megmérgezett közviszonyokban* keressük.

A vidéki társadalomnak ugyanis lélektanához tartozik, hogy a hangadó szerepet a társadalmi életben is a *politikai hatalmi faktorok* viszik; s ha valahol, úgy itt alkalmazható a közmondás, hogy: „*piscis a capite foetet.*“ Nos, a mai uralkodó rendszernek a jellegzetes vonása, mondhatni kormányzati principiuma a megfélemlítés, az erőszak, az üldözés, a tirannizmus, a korbács és a terror. A választási urnához oda korbácsolni a szavazókat, súlyosan megfenyíteni az önálló gondolkozásaikat, existenciáikat elpusztítani, köztisztviselőket ide-oda dobálni, trafikengedélyeket elszedni, a hatalom igájába kényszeríteni kicsinyeket és nagyokat, rabszolgává tenni és az anyagi érdekek láncával bilincsekbe verni mindenkit, akihez hozzáférközhetnek, szóval *rémmuralmat* gyakorolni — azt tudják; de egyebet se tudnak. Humanizmussal, barátsággal, az emberszeretet melegségével magukhoz fűzni a lelkeket, a társadalmi téren *egy családdá* egyesíteni az embereket — ahhoz nincs érzékük; az effélék az ő szótárukban ismeretlenek. Ők nem vezetői a közönségnek, hanem csak hatalmaskodó urai. Szeretetet és barátságot nem tanúsítanak az emberek iránt; viszont azok sem vonzódnak hozzájuk, csak *rettegnek* tőlük.

Innét van aztán, hogy amikor nem hajszolja a *hatalmi korbács* az immár agyonhajszolt és agyonterrorizált embereket; amikor mindenkinek a saját elhatározására van bízva, hogy megjelen-

vagyok, és ez reám nézve végzetessé válhatik.

Mit volt mit tennem, elfogadtam orvosnak való kineveztetésemet.

Ott ugyan nem volt szükségem reklámra. Alig győztem a sok kívánságnak eleget tenni. Azt hiszem diagnózisom, valamint a gyógyszer alkalmazása a legtöbb esetben nem egyezett volna meg, európai kartársaim nézetével, de azért örömmel konstátálhatom, hogy pácienseim és magam legnagyobb megelégedésére működtem.

Tekintve azon körülményt, hogy az Andekek ezen részén lakó bennszülöttek, a mindennapi mosakodást nagyon ártalmas, egészségtelen szokásnak tartják, orvosi működésem nem nyújtott valami nagy élvezetet. A hokusz-pokuszt minden betegnél be kellett tartani, mert ez növelte a bizalmat. Kopogtatás, hallgatódzás nélkül egy beteget sem bocsájthattam el. Hogy ilyen alkalomkor milyen meglepetésekben részesültem az elképzelhető, ha tudjuk, hogy a mosakodás teljes hiánya mellett, az egyszer magukra felvett ruhákat, életükben többé le nem vetik, hanem ha elrongyolódik, testükhöz tartozó bőrnék tekintik, az új öltönyt fölibe húzzák.

(Folytatása következik.)

jen-e valahol, vagy részt vegyen-e valami társadalmi mozgalomban, akkor örül mindegyik, ha távol maradhat a terrorizálótól és mint a viharverte madár, megpihen a saját fészkeben, s még a multság öröme és a művészet kultusza sincs reá vonzó erővel. Innét van, hogy Zombor város és Bácsmezei közeletének mostani vezetői, ime, olyanformán járnak, mint hajdanában a Bach-korszakbeli megyefőnökök és becirkerek, akiktől társadalmi téren mindenki iparkodott tisztas távolba visszahúzódní, s nem kért a velük való szolidaritás dícsőségéből.

Igenis, urak, ott a zombori Burgban és a városházánál, „*ki miben vétkezik, abban bűnhődik.*“ Önök szeretet helyett gyűlölettel, barátság helyett terrorizmussal uralkodnak. Ennek szükségképpen meg van a maga visszahatása abban, hogy Önöket nem szeretik a megfélemlítettek, az üldözöttek és az elnyomottak, s bizony nem bánják, ha akkor látják Önöket, mikor a hátuk közepét. — Ez az egyedül elfogadható magyarázata a szóban forgó kettős fiaskónak. Vajon megértik-e azok, akiket illet?

Ám nincs már messze a *virradás*. Majd jön nemsokára egy szebb és jobb korszak, amikor a *lelkek fölszabadulnak* a durva nyomás alól, s visszanyerik a most elfojtott *igazi hangulatukat*. Lesz még itt *magától jövő*, fesztelen jókedv, lesz még itt igazi bácskai multság. És lesz odaadó, lelkes fogékonyság, fenkölt szellemű föllendülés a kulturális dolgokkal szemben.

De akkor már a társadalom mostani vezetői, egész sívár rendszerükkel együtt, eltemetett, elhantolt alakjai lesznek a közeletnek, s emléküik még rossz álomként sem háborgat többé bennünket.

HIREK.

A függetlenségi kör estélye. A zombori függetlenségi és 48-as kör január 27-én, szombaton, saját helyiségében, *vacsorával* egybekötött *feloivasó estélyt* rendez; amelyre azonban azokat a körtagokat és azoknak családtagjait is szívesen látja, akik a vacsorában résztvenni nem kívánnak. Az estélyen lapunk szerkesztője *Pintér Gyula tart felolvasást*, a következő cím alatt: „*A négy-száz éves pör.*“ A felolvasás este 7 órakor, a vacsora 8 órakor kezdődik. *Az estélyen nők is részt vesznek.* Egy teríték ára 1 korona 60 fillér. A vacsorára aláírni és jegyet váltani a körszolgánál továbbá Sztrilich Aladár, Mayer István és Metz József kereskedésében lehet.

Nemesmiliticsi függetlenségi kör febr. 10-én tartandó — vacsorával egybekötött — táncestélyére a zombori függetlenségi párt tagjait is meghívta. A résztvevők részére aláírási ív van kitéve a függetlenségi kör és lapunk szerkesztősége helyiségében.

Oroszlán bórben. Arra a cikkünkre, amelynek keretében közöltük Machmer János földbirtokosnak Vojnits báróhoz intézett *nyílt levelét*, a félhivatalos *Bácskában*, állítólag a „*bácsmezei munkapárt*“ válaszol és védelmébe veszi a bárót. De minthogy a cikk aláírva nincs, s nem is áll egyébből, mint olyan talpnyaló frázisokból, amelyek a kiarendált pennák írásműveiből immár az unalomig ismeretesekek, annál fogva egészen biztosra vesszük, hogy a félhivatalos tollforgató *oroszlánbórbe* bűjt, s a „*bácsmezei munkapárt*“ nevében ő beszél, számítva arra, hogy a munkapárt ügysem leplezi le. Erdemileg különben csak egypár megjegyzésünk van a dühöngő replikára. Az egyik az, hogy ostoba ráfogásnál nem egyéb, mintha mi Machmer János urat eszközül használtuk vagy éppen fölbujtottuk volna a báró ellen; mert mi Machmer urat nem is ismerjük, vele soha nem beszélünk, mindössze *kérésére* közöltük a hozzánk beküldött nyílt levelét. Második megjegyzésünk az, hogy nem mi vádoltuk szószegéssel a bárót, csak megállapítottuk, hogy a nyílt levél szószegést vet a szemére; ez pedig tény, amit letagadni nem lehet. Harmadik megjegyzésünk az, hogy nem kételkedünk abban, hogy a báró sok esetben beváltja az ígérteit, melyet szolgálainak tesz; például, amikor *stipendiumok* kijárását, *töltött szerkesztőködésért* járó honoráriumokat, a vármegyei *levéltárban* készülő *Lucaszékért* járó baksist és hasoló jókat ígér. Innét van aztán az a buzgó „*csaholás*“, (hogy a *Bácska* finom frazeológiájával éljünk) amellyel a báró portáját a *Bácskában* védelmezni szokták. De annyit már elváránk a báró okosságától és jóízletétől, hogy intse le a „*házörzö*“-jét az olyan nevetséges és hóbortos állításoktól, hogy Bácsmezei *felmillió* lakosa a mungó hadsereg soraiban áll, mert nagyon jól tudja mindenki, hogy ha húsosfazék, továbbá pártkassza és hivatalos terror nem volna a világon, néhány napszamos ember egy nap alatt ki tudná hordani a hátán a határból a báró összes „*híveit*“.

Az iparosok önsegélyző szövetezeteinek közgyűlése. A Zombori Iparosok Önsegélyző Szövetezete január 21-én d. u. 2 órakor tartotta XVI-ik évi rendes közgyűlését a tagok rendkívül élénk részvételével. A közgyűlés lefolyása izgalmasnak ígérkezett, mert mungó részről ide is be akarták vinni a politikát, amennyiben ki volt adva a jelszó, hogy az intézett vezetőségéből kibuktatják a függetlenségi elemek nagyobb részét. Készültek is a trükkre nagy apparátussal; városi tisztviselők és alkalmazottak, egyik tanácsnok kommandója alatt, hétszámra gyűjtötték a meghatalmazásokat, de az eredmény nagyon szegényes volt, mert mindössze 300 szavazatot tudtak összeszedni, míg a függetlenségi tagok több mint 800 szavazattal vonultak föl a közgyűlésre. Így aztán a mungók ütközet nélkül leszereltek, s a függetlenségi tagok lojálisan álltak az erősebb jogával, nem gyakoroltak visszatartást és meghagyták az ellenséges mozgalom vezetőjét egyik bizalmi állásban. A közgyűlés lefolyása különben a következő volt: Közgyűlési elnökké közfelkiáltással megválasztották Sztrilich Zsigmondot. A közgyűlés azután az igazgatósági jelentést, valamint a zárószámadásokat jóváhagyólag tudomásul vette, s a fölmentvényt megadta. Ezután a választásokra került a sor, s megválasztották az *igazgatóság* tagjaivá: Aman Ferenc, Engel Mór, Harmuth József, dr. Henneberg Géza, dr. Gombos Ignác, Resch József, Szlávay Péter, Schunnr Lajos, Tuna Adolf, Will Ede és Mészáros Sándor. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Czetti Dezső, Spanyol József és Mandl Dezső. Végül a közgyűlés Petényi József lelkes hangu indítványára Krizmanits Imre igazgatónak, az intézet vezetésében eltöltött 10 évi céltudatos és eredménydus működéséért jegyzőkönyvileg hálás köszönetét és elismerését nyilvánította.

A kaszinóbál. A múlt szombaton zajlott le a Zombori Polgári Kaszinó ez idei bálja és — a régi szokástól eltérőleg — nem jól sikerült. Fényben és elegánciában nem volt hiányosság, a hölgyek is szép számmal jelentek meg, de távol maradt a férfivilág, s táncosokban nagy volt a szűkölködés. A hangulat ennek következtében nagyon nyomott volt, a kedvetlenség volt az uralkodó tónus, s ke-

délyesség híján az egész multság inkább robotolás számba ment. Éjfélután 3 órákor már véget is ért a tánc. A multság után panaszszerűség maradt elég, kellemes emlék annál kevesebb.

Gáspár Ferenc előadása. A Szabad Lyceum Egyesület meghívott illusztris vendége, Gáspár Ferenc sorhajó orvos, az ismert világotutazó, vasárnap délután 5 órákor tartotta meg földrajzi és etnográfiai előadását a városháza dísztermében, nagy és díszes közönség előtt. A rendkívül érdekes és tanulságos előadást mindvégig nagy figyelemmel és élvezettel hallgatta, s megérdemelt tetszésnyilvánításokkal kísérte a közönség.

A Művészház zombori fiókja és kiállítása. A Művészház zombori fiókja — mint már lapunk múlt számában jelentettük — szombaton délután megalakult és szervezte meg a maga szervezetét. Vasárnap volt a városháza dísztermében a *képzőművészeti kiállítás* ünnepélyes megnyitása, mely programszerűleg folyt le Hauke Imre polgármester üdvözlője a Művészház megjelent képviselőit, amire dr. Rózsa Miklós igazgató tartalmas és formás beszédben válaszolt. Azután Vojnits István főispán rövid beszéddel megnyitotta a kiállítást. A megnyitásra — sajnos — olyan kevesen jelentek meg, hogy ünnepélyességről, úgy szólván beszélni sem lehet. Úgy íestett az egész jelenet, mintha a zombori társadalomnak nem volna érdeke a művészeti dolgok iránt. Pedig — amint mai vezércikkünk kifejti — egészen másutt kell keresni a látszólagos közömbösség okát. Magáról a képzőművészetről majd lapunk jövő számában hozunk ismertetést. Most csak még annyit említenek meg, hogy a Művészház első képzőművészeti előadását a városháza dísztermében január 24-én, szerdán este 6 órákor tartotta meg.

Az iparos dalárda estélye. A zombori iparos dalárda 1912. évi február hó 1-én a városi színházban *farsangi dalestélyt* rendez, mely fölöttébb mulatságosnak és kedélyesnek ígérkezik. Belépődíj személyenként 2 korona. Jegyek előre válthatók Gruda Pál dohányüzésdjében és az előadás napján este a pénztárnál. A műsor a következő: 1. Régi népdalok. Sztójánovits J-től. Férfikar. 2. Kristóf házasság. Előadja: Krieg Károly, Ispánovits Mihály, Taubner Ferenc és Kovacsik József. 3. Nóta a nagy kalapról. Előadja: Gruda Pál. 4. Kuruc dalok. Sztójánovits J-től. Férfikar. 5. A Taxi. Előadja: Gruda Pál és Haasz Gyula. 6. *Hárun szamara*, operett. Szövegét írta: V. István, zenéjét: Sz. József. Személyek: Abu Kaled kereskedő, Gruda Pál. Alkezlan, Hrabovszky István; Hárun, Répits Ferenc; Hassán, Krieg Károly; Jussuf, Kovacsik József testvérek. Muezzin * * * Ali, Bogdán István; Bali, Haasz Gyula; Csali, Répits Ferenc, rendőrök, vásáros nép. Történik Bagdadban. A darab hőse Ispánovits Mihály úr tulajdonában levő szamárral, mely szívességből működik közre. Műsor után tánc az „Elefánt” szálló összes helyiségeiben. Pártolótagok tagsági jegyök első szelvényével váltnak jegyet. Műsor kezdete fél 9 órákor.

A tiszakálmánfalvai kath. olvasókör közgyűlése. Tiszakálmánfalváról írja tudósítónk: A tiszakálmánfalvai kath. olvasókör f. hó 21-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, számos tag jelenlétében, a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó és évi jelentés. Előadta: Milla Imre plébános, elnök. Az évi számadás megvizsgálása. Pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Tisztviselők választása. Tisztviselők választása. Alelnöknek megválasztott: Horvát János községi jegyző. Társelnökök: Nagy Pál gazda. A kiesett három választmányi tag úgymint: Szkotovics Mihály bíró, Milánovics Ernő és Fuszko István újra megválasztott. Az indítványok során Milla Imre elnök határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint az Olvasókör, mint testület, címe, jellege és alapszabályainak fenntartása mellett a vármegyei gazdasági egyesületbe, mint tag belép. A közgyűlés a határozati javaslatot valamennyi szavazattal (54), egy ellenében, elfogadta.

Tűz. Január hó 20-án, szombaton délután 5 órákor tűz ütött ki a Sesevits-féle vendéglő jégvermében. A tüzet a jégördő nap-számosok vigyázatlansága okozta. A tűzoltók hamarosan elnyomták a veszedelmet.

Vértesi Károly cikkei a karácsonyi és újévi lapokban. Vértesi Károly amerikai utleírásából karácsonykor és újévkor közleményt hoztak: Magyar Gazdák Lapja, Budapest nagy képes naptára, Vendéglősök naptára, Kis Ujság nagy képes naptára, Jó Gazdák naptára, Kosuth naptár. Családok naptára; valamennyi Budapesten jelent meg. A vidékiek közül ezek hoztak Vértesi tollából közleményt: Bácsmezei egyetemes naptár, Bács Bodrog, Besztercebányai Hírlap, Csallóköz, (Dunaszerdahely) Csallóközi Hírlap, (Nagymegyer) Dobsina és Vidéke, Északkeleti Ujság, (Nagykároly) Hala-dás, (Ujverbász) Lévai Hírlap, Nagybánya és Vidéke, Nográdi és Honti Híradó, (Balasagymat és Ipolyság) Szilágyosmló, Vajdahunyad, Veszprémmegyei Ujság, Zsabya és Vidéke. Eddig összesen 330 lap ösmeretes, mely cikket hozott Vértesi Károly tollából. Ezek között van 116 budapesti lap, melyek közül ismét 45 a szaklap.

A szerb tanítóképző estélye. A zombori gör. kel. szerb tanítóképzőintézet ifjúsága a tanítónőképzőintézet növendékeinek közreműködésével, saját köztartása javára, Zomborban, 1912. évi január hó 27-ik napján a Polgári Kaszinó összes termeiben *táncvigalommal* egybekötött *Szent-Szára beszédet* rendez. A beszédán és táncvigalmon az északi 78. gyalogezred zenekara játszik. Kezdeté este 8 órákor. Helyárak: Körszék 4 korona; támlásszék 3 korona; zártszék 2 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Jegyek Karakásevits M. úr könyvkereskedésében és a beszeda napján a pénztárnál válthatók. A műsor a következő: 1. F. S. Wilchar: Szmilje I Boszilje, szerb nemzeti dallamokon épített fantázia, éneklé a tanítóképző-intézetek vegyeskara. 2. M. Jaksits: Egy kis fiú temetése, melodráma, Radovits Iván III. éves növendék harmónium kísérete mellett szavalja Milovánov Viadimir III. éves növendék. 3. Binicski: Szelyancsica, op. 6. sz., előadja a tanítóképző-intézetek férfikara. 4. Muhvits: Od Triglava do Balkana, potpourri, előadja az északi 78-ik gyalogezred zenekara. 5. Mokrányac: Za Inat, éneklé a tanítóképző-intézet válogatott férfikara. 6. Mokrányac: Orientalka, éneklé a tanítóképző-intézetek vegyeskara. 7. Nésits: A szerb népdalok koszorúja, előadja a tanítóképző-intézet tambura zenekara. 8. Mokrányac: XV. Dalegyveleg, éneklé a tanítóképző-intézetek vegyeskara.

Estély az olvasókörben. A Zombori Magyar Olvasókör február 17-én zártkörű teaestélyt rendez a saját tagjai, azok családjai és vendégei részére.

Kettős esküvő. Adáról írják: Nagypál József tekintélyes földbirtokost, az adai függetlenségi és 48-as párt elnökét az a kedves és ritka családi öröm érte, hogy két fia egyszerre tartotta az esküvőjét. A kettős esküvő az adai román. kath. templomban folyt le. Nagypál Sándor Varga Erzsébetet, Nagypál Ferenc pedig Vékony Erzsébetet vezette oltárhoz.

Jégünnepély. A Sportegylet a múlt vasárnap kitünően sikerült jégünnepélyt rendezett, a szabadkai katona zenekar közreműködése mellett. Az ünnepélyen nagy és előkeiő közönség vett részt, s a hangulat mindvégig a legkedélyesebb volt. Rendkívül nagy volt az érdeklődés a versenyek iránt, amelyeknek eredménye a következő: I. *Tizenhárom éves alóliak versenyé:* első Ivancsó Bertalan, második Schweitzer János, harmadik Drecher István. II. *Felnöttek gyors versenyé, egy kör:* első Stern Rezső, második Pump Károly, harmadik Kemény Géza. III. *Felsőbb osztályú diákok versenyé:* első Ivancsó Bertalan, második Milosev Tivadar, harmadik Kacvinszky Géza. IV. *Páros versenyek:* első Ince Sári és Tóth Ernő, második Mayer Margit és Pump Károly. V. *Felnöttek hat körös versenyé:* első Dombovits Béla, második Pap Béla, harmadik Milosev Tivadar.

Meghívó. A Zombori Sport Egylet 1912. január 28-án délelőtt 11 órákor az Elefánt szállóban tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztáros jelentése. Számvizsgálók jelentése. Tisztikar választása, Alapszabály módosítás. Esetleges indítványok.

Államsegély a kosárfonóknak. A földmívelési miniszter a bácsszenttamási kosárfonók termelő szövetkezetének házépítés céljára 5000 koronát, a dunacsébi kosárfonók termelő szövetkezetének pedig, szintén házépítés céljára, 4000 koronát engedélyezett.

Gazdátlan ruhák. A rendőrség közhírré teszi, hogy Flaman Józsefnél ismeretlen egyének egy csomó ócska ruhaneműt hagytak hátra, amelyet Flaman a rendőrséghez szolgáltatott be. Aki igényt tart rá, az jelentkezze a rendőrkapitányi hivatalban.

HIRDETÉSEK.

Bajor sör!

Tisztelettel jelentem, hogy a Zrinyi-utcában lévő vendéglőmben

(volt Stebler-féle vendéglő)
minden vasárnap
első rendű

BAJOR SÖRT

szolgálok ki.

Blazsanik György,

8 * 3

vendéglős.

Ferencz-csatorna részvénytársulat mérnöki hivatala.

582/1912. szám.

HIRDETMÉNY.

A Ferencz-csatorna részvénytársulat műtárgyainál 1912. évben eszközözendő fentartási munkálataihoz szükséges fa és egyéb építési anyagok szállítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A szállítandó fontosabb anyagok körülbelüli mennyisége a következő:

94 szál 16—34 cm. vastag fehér fenyő gőmbszálfá 144.275 m³.

56 szál 28—33 cm. vastag vörös fenyő gőmbszálfá 95.243 m³.

145 drb 10—25 cm. vastag fehér fenyő palló 16.667 m³.

Különböző méretű deszkák és lécek.
43 drb 5—30 cm. vastag 2.20—4.00 m. hosszú I. o. tölgyfapalló 2.310 m³.

373 darab 8—10/21—35 cméter vastag 4.20—9.20 m. hosszú I. osztályú tölgyfapalló 52.140 m³.

29 darab 6—10/19—35 cméter vastag 4.25—5.90 m. hosszú I. osztályú tölgyfapalló 2.515 m³.

432 drb 8—30 cm. vastag 3.00—4.00 m. hosszú II. o. tölgyfapalló 34.723 m³.

170 drb 13—32/16—36 cméter vastag 1.00—9.00 m. hosszú I. oszt. faragott tölgy gerenda 17.308 m³.

2400 kg. Carbolineum.

670 kg. Kátrány.

610 fm. Aszfaltlemez és egyéb építési anyagok.

Részletes szállítási feltételek és részletes anyag kimutatás alulírott nál megszerezhetők.

Ajánlattevők alulírott nál legkésőbb **1912. évi február hó 15-éig** benyújtandó zárt írásbeli ajánlatukhoz a részvénytársulat budapesti főpénztáránál lefűzetett bánatpénzről szóló elismervényüket mellékelni kötelesek.

Bánatpénz általános ajánlatnál 2000 korona, csak fenyő anyagra szóló ajánlatoknál 1000 korona és csak kemény fára szóló ajánlatoknál 1000 korona, készpénzben vagy tőképénztári betétkönyvecskében.

Ajánlatok ajánlattevőkre március 15-éig kötelező.

Sem utó-, sem távirati ajánlatokat nem fogadok el.

Zomborban, 1912. évi január hó 25-én.

A mérnöki hivatal főnöke:

JOLÁNKAI VILMOS,

főmérnök.

12—2—1

12834/1911. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Henneberg Géza végrehajtonak Mattosevics Sándor, Vukovics Antálné szül. Mattosevics Mária, Babits Antálné szül. Mattosevics Matild végrehajtonak szüvekedttnek úgy Mattosevics Mihályné társtulajdonos elleni 200 korona tőke követelés s jár. iránti végrehajtonak ügyben a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíróság) területén levő Zombor város határában fekvő a zombori 2182 számú betétben A. I. 1—2 sor 4258., 4259. hr. 461 ö. i. sz. 193 négyszögöles végrehajtonak szüvekedtt és özv. Mattosevics Mihályné szül. Cselyuska Katalin társtulajdonos nevében álló jószágtestre 2145 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1912. évi február hó 26 napján d. e. 11 órákor a kir. törvényszék. árverési helyiségében — megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál — alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígélet nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett ártóllyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én. 3333. szám alatt m. kir. Igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyan annyi %-ig kiegészíteni. — Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésen, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. évi XXX. t. c. 10 §-ának 2 ik bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1895. évi XXIII. t. c. alapján alakult Központi Hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben melyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhez vételétől nyolc (8) nap alatt a bánatpénznek megfelelő összegét bírói letétbe helyezni köteles.

Zombor, 1911. évi december hó 16-án. Radány Péter s. k. kir. törvénzéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Weber,
kir. telekkönyvvezető.

11-1-1

SZÉNELÁRUSÍTÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy
állandó nagy szénraktárt

tartok, és pedig:

I. rendű Poroszszen, 100 kiló ára . . . . . 4 kor. 80 fillér.
Legfinomabb koks. 100 kiló ára . . . . . 5 kor. 40 fillér.
I. rendű Saigótarjáni szén, 100 kiló . . . . . 3 kor. 50 fillér.
I. rendű kétszer mosott kovácsszen, 100 kiló ára . . . . . 4 kor. 20 fillér.

A szénárúk levelezőlapon vagy telefonon megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is. — A megrendelt mennyiséget mindenkor becsületesen mérve, ingyen és díjmentesen házhöz szállítatom.

A nagyérdemű közönség szíves pártolását kérve, vagyok

Telefonszám: 107. és 134.

kiváló tisztelettel

A SZÉNRAKTÁR

a vasút melletti téglatelepen van.

167-27 15

RESCH JÓZSEF.

Radács-utca 4. szám.

ÉRTESÍTÉS!

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy bajai főügynökségünket megszüntettük s helyébe **Baján, Takarékpénztár-utca 1. sz. a.** (Mészáros-féle házban) saját kezelésünkben egy a helyi piacra, Zomborra és annak vidékére kiterjedő hatáskörrel

felügyelőséget

létesítettünk, melynek vezetésével

Dr. Tassy B. László urat

bíztuk meg, ki jogosítva van a fennálló utasítások értelmében tűz-, szállítmány- és üveg-biztosítási **kötvényeket** kiállítani gyári- és általános, nemkülönbben betöréses lopás elleni, valamint életbiztosításokra vonatkozó ajánlatokat szabályszerű elintézés végett átvenni.

Továbbá értesítjük, hogy **dr. Tassy László** úr úgy a „Magyar Jég- és Viszontbiztosító r.-t.“ melynek teljesen befizetett *alaptőkéje és készpénz tartalékja 7 millió koronára* rúgnak, valamint az „Első O. Általános Baleset elleni Biztosító r.-t.“ melynek teljesen befizetett *alaptőkéje és készpénz tartalékjai 26 millió koronánál* többet tesznek ki, *főügynökségét* és a „Minerva“ Általános Biztosító r.-t. képviselét is átvette és ennél fogva azon helyzetben van, hogy **jég-, baleset-, szavatossági-,** valamint kezességi és óvadékbiztosításokra, szintúgy eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokra, nemkülönbben versenylovak, telivérek és értékesebb tenyészállatokra vonatkozó ajánlatokat is átvehet.

Ezen intézkedés folytán bajai felügyelőségünk képes lesz az összes feladományokat **azonnal** elintéztetni és mi mindenkor feladatunknak fogjuk ismerni, miszerint teleink érdekét minden irányban megóvjuk. — Teljes tisztelettel:

Cs. kir. szab.**Triesti általános bizt. társulat**

magyarországi igazgatósága.

3-2

**Egészségéről
van szó!**

Igyék naponta egy-két palack Szent-István védjegyű
DUPLA MALÁTA SÖRT
mely üdit, gyógyít, mert ez a legjobb, a valódi.

Nemcsak a legélvezetesebb üditő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság és gyomor bajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek is.

Kapható: WEIDINGER S. és ZS.nagykereskedőknél, **Zomborban.**

10-3-2